

Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)

Sverige

Sverige – översikt

Kuster, sjöar och hamnar

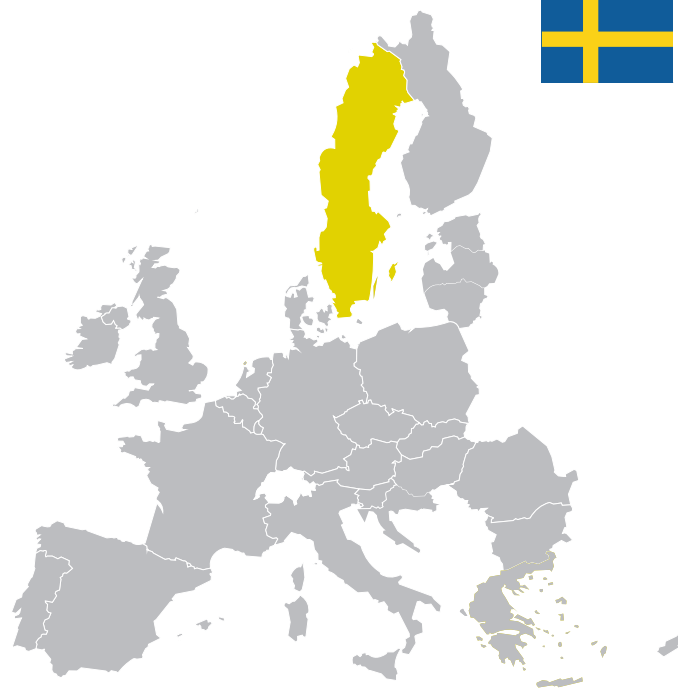
Sverige har cirka 90 000 sjöar och en av EU:s längsta kustlinjer (13 567 km). Sveriges ostkust gränsar mot Östersjön, ett halvslutet hav som lider av övergödning. I väster bildar Skagerrak, Kattegatt och Öresund en passage mellan Östersjön och Nordsjön. De viktigaste svenska fiskehamnarna ligger på västkusten. Den största fiskehamnen, vad gäller flottkapacitet, är Fiskebäck, som står för 22 % av det totala tonnaget. Andra viktiga hamnar är Rörö och Fotö i området kring Skagerrak, Träslövsåge i Kattegatt och Simrishamn, Skillinge och Nordersund vid sydkusten.

Potential

Även om fiskesektorn endast representerar en liten del av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP) – cirka 0,10 % – spelar den fortfarande en viktig roll i vissa regioner och samhällen. År 2014 bestod den svenska fiskeflottan av 1 267 registrerade fartyg, med ett totalt tonnage om 30 000 GT och motoreffekt om 171 000 kW. Merparten av fiskeföretagen äger endast ett fartyg. År 2013 fångades 178 000 ton fisk och skaldjur till ett värde av 131 miljoner euro. Fiskefartyg (fartygssegment) över 12 meter är i allmänhet lönsamma medan de under 12 meter ofta går med nettoförlust.

Den svenska vattenbrukssektorn domineras av småföretag (78 % har färre än fem anställda). År 2012 producerade den svenska vattenbrukssektorn cirka 14 400 ton, bestående till största del av regnbåge. Sektorn förväntas årligen växa med 8 % mellan 2014 och 2020.

Fiskeberedningsindustrins totala omsättning visar en positiv trend sedan 2001, undantaget 2009 då den svenska kronan var svag mot euron.

Ekonomiskt resultat och sysselsättning

År 2013 uppgick det totala värdet av den svenska flottans fångster till 131,2 miljoner euro, en ökning med 7 % jämfört med 2008. Fiskesektorn sysselsätter 886 heltidsanställda. År 2012 genererade vattenbrukssektorn, med 263 heltidsanställda, en bruttointäkt på 49,8 miljoner euro, och gjorde en nettovinst på 5,7 miljoner euro.

Fiskberedningssektorn, med 1 831 heltidsanställda år 2012, genererade en bruttointäkt på 613,2 miljoner euro och gjorde en nettovinst på 12,8 miljoner euro.

Sveriges operativa program

Budget

Totalt (EU + nationell):
172 885 912 €

EU-bidrag:
120 156 004 € ⁽¹⁾

Det operativa programmet (OP) täcker unionens sex prioriteringar, definierade i EHFF:

1. främja miljömässigt hållbara, innovativa, konkurrenskraftiga och kunskapsbaserade **fiskerier**,
2. främja miljömässigt hållbara, resurseffektiva, innovativa, konkurrenskraftiga och kunskapsbaserade **vattenbruk**,
3. implementera den **gemensamma fiskeripolitiken**,
4. öka **sysselsättning och territoriell sammanhållning**,
5. främja **saluföring och bearbetning**,
6. implementera den **integrerade havspolitik**.

1. Fiskerier

Vad?

Fiskeriförvaltningen i Sverige är baserad på EU:s kvotssystem för högsta tillåtna totalfångst (TAC), i kombination med andra åtgärder som till exempel reglering av fiskeansträngning samt förvaltnings- och återhämtningsplaner. Sedan 2009 används ett fiskerättsbaserat förvaltningssystem (individuella överlåtbara kvoter) inom pelagiskt fiske.

Den svenska fiskeflottan kan indelas i tre grupper:

- fiske med pelagiska trålar och not efter sill, skarpsill, makrill, siklöja och blåvitling,
- fiske med bottentrålar efter torsk och andra bottenlevande arter som sjötunga, räkor och havskräftor,
- fiske med fast utrustning (nät, burar och långrev) huvudsakligen efter torsk, lax, sik, havskräftor, ål, stenbit, pigghaj, pigghvar, spätta, flundra, gös, gädda, abborre, makrill och sill.

OP-mål

Ett av det svenska programmets huvudmål är att underlätta genomförandet av det s.k. dumpningsförbudet (förbud att kasta fisk överbord). Stöd från EHFF kommer därför att främja investeringar med målsättningen att reducera och hantera bifångster. Åtgärder för att skydda och återställa den marina biologiska mångfalden kommer även att få betydande stöd.

Förväntade huvudresultat

Hållbart fiske och miljöskydd

Budget

EHFF: 22 042 074 €
Nationell: 14 695 163 €

2. Vattenbruk

Vad?

I Sverige är den viktigaste odlade fiskarten regnbåge, vilken främst odlas i nätkassar som matfisk. Andra arter med en god marknadspotential är röding, gös och blåmussla. Dammar och s.k. raceways används huvudsakligen för att odla sättfisk. Nya uppfödningstekniker, såsom landbaserade recirkulerande system är under utveckling men har ännu svårt att nå kommersiell bärkraftighet.

OP-mål

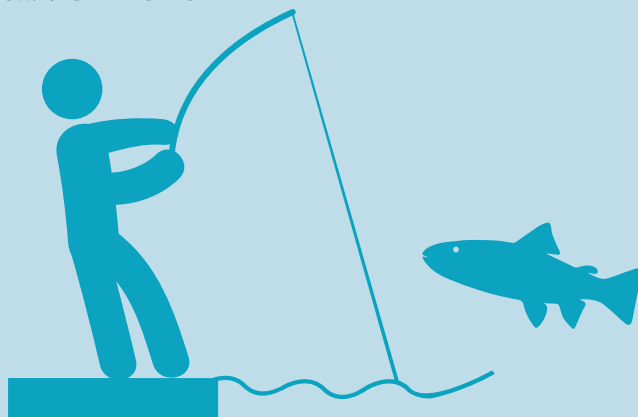
EHFF stöder genomförandet av den svenska fleråriga vattenbruksstrategin för 2014-2020, huvudsakligen genom att finansiera innovation och produktiva investeringar. Vattenbruksstrategin har som mål att minska den administrativa bördan, t.ex. vad gäller licensiering av vattenbruk; förbättra den fysiska planeringen av vattenbruksområden och stärka vattenbrukssektorns konkurrenskraft och hållbarhet.

Övergripande mål

Ekonomisk tillväxt, konkurrenskraftig och miljövänlig vattenbruksproduktion.

Budget

EHFF: 11 871 275 €
Nationell: 7 914 184 €

(1) Inkluderar tekniskt bistånd om 5 864,124 euro

3. Gemensamma fiskeripolitiken

Vad?

Tillförlitliga fiskbeståndsdata och effektiv kontroll av fiskeaktiviteter är avgörande för att kunna genomföra den reformerade gemensamma fiskeripolitiken, speciellt vad gäller införandet av dumpningsförbudet och fiskeriförvaltning baserad på maximal hållbar avkastning.

OP-mål

Det svenska programmet stöder genomförandet av datainsamlingsprogrammet för 2014–2016 och det framtida programmet för 2017–2020, vilket innefattar åtgärder för att förbättra och samordna datainsamling genom regionala samarbeten, samt att utveckla innovativa datainsamlingsmetoder. Vad gäller fiskerikontroll, stöder programmet huvudsakligen utveckling, köp och installation av teknik som används för övervakning, datahantering och spårbarhet, och även inköp av kontrollutrustning. Stöd tillhandahålls även för utbildning, utbytesprogram och regionala samarbeten.

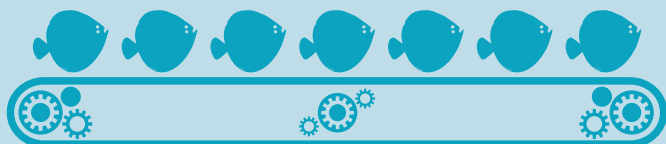
Förväntade huvudresultat

Hållbart fiske genom effektivt genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken.

Budget

EHFF: 60 400 790 €

Nationell: 10 518 445 €

4. Samhällsledda lokala utvecklingsstrategier

Vad?

Samhällsledda lokala utvecklingsstrategier är ett komplement till andra former av utvecklingsstöd på lokal nivå. Sverige har valt ut 13 områden för finansiellt EHFF-stöd. Fyra av dessa områden är enbart finansierade av EHFF, medan de övriga nio är så kallade flerfundsområden, delvis finansierade av EHFF och delvis av andra europeiska struktur- och investeringsfonder.

OP-mål

Det svenska EHFF-programmet stöder initiativ av lokala aktionsgrupper för att främja hållbart fiske och vattenbruk, ekonomisk tillväxt och jobbskapande. Projekt som finansieras av EHFF handlar ofta om att förbättra saluföringen av fiskprodukter (lokala produkter, kortare distributionsvägar) och att diversifiera fiskeföretags verksamheter (kustturism, restaurangverksamhet, etc.).

Förväntade huvudresultat

Hållbart fiske och vattenbruk, skapande av lokala företag och jobb.

Budget

EHFF: 8 343 266 €

Nationell: 8 343 266 €

5. Saluföring och beredning

Vad?

Den svenska fiskberedningsindustrin är mycket heterogen till sin sammansättning. Branschen består både av små familjeföretag som bereder produkter från egen fångst och stora koncerner med industriell produktion. Branschen producerar ett brett urval av färska, kyllda, konserverade och frysta produkter som främst är beredda av sill och torsk, men även t.ex. räkor och fiskrom. Cirka tre fjärdedelar av råvarorna som används vid fiskberedningen är importerade.

OP-mål

Målet med det svenska EHFF-programmet är att stärka beredning och saluföring av fiske- och vattenbruksprodukter genom innovation, certifiering och förbättrad spårbarhet. Producentorganisationerna får stöd för att förbereda produktions- och saluföringsplaner, vilka även innefattar åtgärder för att stödja implementeringen av dumpningsförbudet. EHFF stöder också inrättandet av producentorganisationer inom vattenbrukssektorn.

Förväntade huvudresultat

Stärka sektorns konkurrenskraft och hållbarhet.

Budget

EHFF: 7 188 915 €

Nationell: 4 386 174 €

6. Integrerad havspolitik

Vad?

Sverige har upprättat ett stort antal marina skyddsområden längs sin kust, och deltar i viktiga nätverk såsom Natura 2000, OSPAR, och HELCOM. Ramdirektivet om en marin strategi och den integrerade havspolitikerna är nyckelfaktorer bakom EU:s politik för välmående, rena och produktiva hav. Målet med ramdirektivet om en marin strategi är att europeiska vatten ska uppnå "bra miljöstatus" till år 2020.

OP-mål

Det svenska EHFF-programmet fokuserar huvudsakligen på insamling, analys och spridning av marin data, för att stödja genomförandet av ramdirektivet om en marin strategi. Finansiering kommer exempelvis att tillhandahållas för aktiviteter som syftar till att minska fiskets påverkan på havsmiljön.

Förväntade huvudresultat

Stödja genomförandet av ramdirektivet om en marin strategi för att uppnå välmående, rena och produktiva hav.

Budget

EHFF: 4 445 560 €

Nationell: 2 963 260 €

Förenkling

EHFF-programmet inbegriper flera åtgärder som syftar till att minska den administrativa bördan, t.ex förenklade kostnader, förbättrat IT-stöd och effektivare administrativa processer.

Synergieffekter

Olika åtgärder har vidtagits för att samordna ESI-fonderna, t.ex inrättandet av speciella koordinationsgrupper. Synergieffekter förväntas uppnås inom själva fondförvaltningen, men även vad gäller miljöskydd och lokal utveckling.

Exempel på framgångsrika projekt

Vattenbruk

Utveckling av ett nationellt kompetenscenter för att stärka samarbetet mellan vattenbruksproducenter, forskare, icke-statliga organisationer och offentlig förvaltning.

SEK 1 211 961 (EUR 128 639).

Miljöskydd

Utveckling av pelagiska trålar som minskar mängden av bifångster (Skagerrak).

SEK 1 110 656 (EUR 117 886).

Lokal utveckling

Upprättandet av Stockholms fiskmarknad som säljer fångster från småskaliga lokala fiskeföretag.

SEK 400 000 (EUR 42 456).

Mer information

- Europeiska kommissionen Fiske
- Svenska Jordbruksverket
- Europeiska havs- och fiskerifonden
- Nationell flerårig strategi för vattenbruk